

0 Społecznicy ratują wileńskie zabytki

 kurierwilenski.lt /2014/11/18/spolecznicy-ratuja-wilenskie-zabytki/

Autor: [Justyna Giedroń](#)

18 listopada 2014

**Na Starej Rossie,
historycznej**

nekropolii wileńskiej zakończono prace związane z odnową kaplicy grobowej Jeleńskich. Ten zabytek architektoniczny został odrestaurowany dzięki środkom zebranych przez Społeczny Komitet „Poznaniacy Rossie”.

Dach kaplicy grobowej Jeleńskich przed i po renowacji Fotomontaż Marian Paluszkiewicz

Pseudogotycka kaplica rodziny Jeleńskich znajduje się tuż za główną bramą cmentarną po prawej stronie. Zbudowana została na przełomie XIX i XX wieku. Pochowani w niej są Alina i Mieczysław Jeleńscy. Mieczysław Jeleński (1834-1902) był przemysłowcem rolnym na Wileńszczyźnie, właścicielem wielkiego gospodarstwa w Glinciszkach, słynnego ze wzorcowej hodowli. Spokrewniony był z powieściopisarką Emmą z Jeleńskich-Dmochowską, która też jest pochowana na Rossie. Był żonaty dwukrotnie. Pierwszy raz z Jadwigą Obuchowicz, a następnie z Marią Jeleńską, znaną filantropką. Zmarł bezdzietny, pozostawiając znaczny majątek.

W tejże kaplicy pochowana jest Alina Jeleńska (1848-1905), prawdopodobnie była siostrą Mieczysława. Prace renowacyjne wykonała wileńska spółka budowlana „Rolija”.

„Od lat zajmujemy się renowacją zabytków na Rossie. Wybieramy pomniki, które najpilniej potrzebują pomocy. W tym roku całkowicie zamieniliśmy dach kaplicy Jeleńskich, który groził zawaleniem. Wilgoć przedostawała się do wnętrza zabytkowej kaplicy i mogła ją całkowicie zniszczyć” — powiedział „Kurierowi” dyrektor spółki Robert Kutuć. Wileńska nekropolia jest na liście rejestru chronionych zabytków narodowych.

„Sporo czasu zajęło przyszykowanie wielu potrzebnych dokumentów, dokładnego kosztorysu odbudowy kaplicy. Z powodów biurokratycznych prace restauratorskie zaciągnęły się nieco, ale zostały jednak pomyślnie zakończone” — dodał Kutuć.

Sporadyczne akty wandalizmu oraz w sposób naturalny niszczące zabytkowe pomniki powoduje, że coraz więcej tych obiektów potrzebuje pomocy.

„Sporządziliśmy listę pomników, które są w stanie awaryjnym i planujemy je odnowić w przyszłym roku. Na liście znalazł się m. in. nagrobek Michała Innocentego Burhardta oraz wiele innych zaniedbanych pomników na cmentarzu. Renowacja zabytkowych nagrobków jest bardzo kosztowna, liczy się każdy lit” — podsumował dyrektor spółki budowlanej.

Do tej pory dzięki dobrej woli poznaniaków udało się uratować już 12 pomników na Rossie: kaplicę Mączyńskich, kaplicę Malinowskich, kaplicę Gimbuttów, kaplicę Braci Bonifratrów, kaplicę Strumiłło, grobowiec Antoniego Marcinkowskiego, pomnik Rodziny Hermanowiczów, kaplicę Rodziny Burzyńskich, grobowiec Rodziny Rudnickich i Strzemińskich, kaplicę Rodziny Bartoszewiczów, kaplicę Felicjana Nowodniczańskiego, uporządkowano kwaterę Kondratowiczów. Wszystkie te zabytki ożyły na nowo za sprawą księdza Edmunda Jaworskiego, poznaniaka z urodzenia, a wilniuka z serca i duszy. Akcją rodaków z Poznania patronuje nasz dziennik.

Fundusze zebrane podczas tegorocznej kwesty przeznaczone zostaną na renowację nagrobka Michała

Innocentego Burhardta (1838-1908). Zabytkowy pomnik klęczącego Chrystusa na grobowcu Burhardtów popada w ruinę. Burhardt był lekarzem, społecznikiem i powstańcem styczniowym. Autorem rzeźby klęczącego Chrystusa jest Bolesław Bażukiewicz (1879-1935), jeden z najważniejszych rzeźbiarzy początku XX w. Przez całe swoje życie blisko związany był z Wilnem i jest pochowany na Rossie. Nagrobek Burhardtów jest złamany u podstawy i grozi zawaleniem.